

A person in a white shirt is working at a desk. They are using a calculator and looking at papers. The scene is brightly lit, suggesting an office environment. A red box is overlaid on the left side of the image, containing white text.

Actualiteiten Formeel Belastingrecht

ACTUALITEITEN FORMEEL BELASTINGRECHT

ADVOCATEN

FRAUDE FISCALITEIT INVORDERING

mr. M. van Leeuwen

m.vanleeuwen@ft-advocaten.nl

+316 21 424 617

Agenda

1. Introductie;
2. Actualiteiten formeel belastingrecht;
3. Bezwaar en beroep.

1. Introductie

2. Actualiteiten formeel belastingrecht

2. Jurisprudentie en literatuur

Eventueel ter voorbereiding:

Hoofdzaken formeel belastingrecht, Redactie E.C.G. Okhuizen:

Paragraaf 3.2

Paragraaf 7.3.2.2

2. Jurisprudentie en literatuur

- Verzoeknummers?

2. Jurisprudentie – Verzending uitspraak op bezwaar

Hoge Raad, 17 juni 2022, ECLI:NL:HR:2022:875

Verzend- en ontvangsttheorie, hoe zit dat ook alweer?

Bewijslastverdeling?

Aannemelijk maken dat het stuk is aangeboden aan een postvervoerbedrijf;

Hoe zit het met de boete?

Indien het besluit een boetebeschikking betreft waartegen vóór 1 augustus 2019 bezwaar of beroep is aangetekend, die verzending overtuigend aan te tonen.

ECLI:NL:HR:2022:875

- *De Rechtbank heeft geoordeeld dat de Inspecteur de verzending van de uitspraak op bezwaar naar zowel belanghebbende als zijn toenmalige gemachtigde aannemelijk heeft gemaakt met het overleggen van een afdruk van het postregistratiesysteem. Uit de uitspraak van de Rechtbank noch de stukken van het geding kan echter worden afgeleid op welk stuk de Rechtbank hiermee doelt.*

en

- *Indien de Rechtbank heeft bedoeld te verwijzen naar het door de Inspecteur overgelegde verzendrapport (bijlage A bij de reactie van de Inspecteur van 13 november 2019 op een brief van belanghebbende van 11 oktober 2019), zoals de Staatssecretaris in het verweerschrift in cassatie stelt, geldt het volgende. Dit verzendrapport, in samenhang gelezen met de toelichting van de Inspecteur daarop, maakt niet duidelijk of de uitspraak op bezwaar aan PostNL of aan Sandd is aangeboden.*

ECLI:NL:HR:2022:875

- 2.7.1

De stukken van het geding geven geen uitsluitel erover aan welk postvervoerbedrijf de uitspraak op bezwaar is aangeboden. Dat betekent dat in deze zaak niet is komen vast te staan aan welk postvervoerbedrijf dit poststuk is aangeboden. De Inspecteur heeft daarom niet aannemelijk gemaakt en dus ook niet overtuigend aangetoond dat de uitspraak op bezwaar aan een postvervoerbedrijf is aangeboden voor verzending aan belanghebbende.

- 2.7.2

Dit brengt mee dat ervan moet worden uitgegaan dat die uitspraak niet op de in artikel 3:41 Awb bedoelde wijze is bekendgemaakt. De beroepstermijn van zes weken vangt dan pas aan op de dag waarop de belanghebbende een afschrift van die uitspraak onder ogen heeft gekregen.⁴ In een zodanig geval geldt dus niet de bij toepassing van artikel 6:11 Awb te stellen eis dat het beroep zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is ingesteld. Indien in een dergelijk geval de belanghebbende beroep instelt voordat hij de uitspraak op bezwaar onder ogen heeft gekregen, moet op grond van artikel 6:10, lid 1, letter a, Awb niet-ontvankelijkverklaring van het beroep achterwege blijven. Het staat dan immers vast dat op het tijdstip waarop het beroep werd ingesteld, de uitspraak op bezwaar al tot stand was gekomen.

ECLI:NL:HR:2022:875

- In 2023 wederom een arrest van de Hoge Raad over deze materie.
- ECLI:NL:HR:2023:41.

2. Jurisprudentie – Verdedigingsbeginsel

Hoge Raad, 24 juni 2022, ECLI:NL:HR:2022:934

Verdedigingsbeginsel, hoe zit dat ook alweer?

1. De belastingplichtige moet **tijdig** de gelegenheid krijgen om op het voornemen van de inspecteur te reageren;
2. De belastingplichtige moet **expliciet** worden gewezen op de mogelijkheid om te kunnen reageren op het voornemen van de inspecteur om een aanslag op te leggen;
3. De inspecteur moet in zijn voornemen **voldoende nauwkeurig** de **elementen** vermelden die hij ten grondslag legt aan de aangekondigde naheffingsaanslag omzetbelasting.

2. Jurisprudentie – Verdedigingsbeginsel

Voortbordurend op: ECLI:NL:HR:2021:1850

Wanneer schending verdedigingsbeginsel?

‘Andere afloop-toets’, voor feitelijke en juridische standpunten.

Pleitbaarheid van de standpunten.

Zienswijze: reactietermijn en/of hoorzitting.

2. Jurisprudentie – Verdedigingsbeginsel

Hoge Raad geeft nader uitleg en overweegt:

3.2.1

Het Unierechtelijke verdedigingsbeginsel is van toepassing wanneer de inspecteur voornemens is een bezwarend besluit vast te stellen dat de belangen van degene tot wie dat besluit zich richt, aanmerkelijk raakt, zoals een naheffingsaanslag in de omzetbelasting. Het beginsel houdt in dat die inspecteur degene tot wie dat besluit is gericht, de gelegenheid moet bieden zijn standpunt naar behoren kenbaar te maken voordat dat besluit wordt genomen. Dit brengt mee dat de inspecteur die het voornemen heeft opgevat een bepaalde naheffingsaanslag in de omzetbelasting op te leggen, de belastingplichtige tijdig en expliciet, dat wil zeggen in niet mis te verstane bewoordingen, van de voorgenomen naheffingsaanslag op de hoogte moet stellen, onder voldoende nauwkeurige vermelding van de elementen die hij aan die naheffingsaanslag ten grondslag wil leggen. Daarbij moet de inspecteur de belastingplichtige expliciet en ook tijdig uitnodigen om zijn standpunten over de voorgenomen naheffingsaanslag kenbaar te maken.² Het moet door deze mededelingen voor de belastingplichtige duidelijk zijn dat, wanneer hij niet gebruik maakt van de hem geboden gelegenheid om zijn standpunten kenbaar te maken, de inspecteur hem de voorgenomen naheffingsaanslag zal opleggen overeenkomstig de door hem genoemde elementen.

2. Jurisprudentie – Verdedigingsbeginsel

Hoge Raad geeft nader uitleg en overweegt:

3.2.4

Anders dan het middel kennelijk betoogt, vereist het Unierechtelijke verdedigingsbeginsel niet dat een onderzoek naar de juistheid van belastingaangiften definitief moet zijn afgerond voordat de inspecteur de belastingplichtige op de hoogte kan stellen van de voorgenomen naheffingsaanslag onder vermelding van de elementen die hij aan die naheffingsaanslag ten grondslag wil leggen. Het door het middel aangevoerde standpunt dat die elementen pas na afloop van het onderzoek concreet kunnen zijn, zodat niet eerder tot een voornemen tot naheffing kan worden geconcludeerd, miskent het doel van het Unierechtelijke verdedigingsbeginsel. Dat beginsel is juist erop gericht om de elementen waarop een bezwarend besluit zal zijn gebaseerd, zorgvuldig vast te stellen. Daarvoor kan van belang zijn dat de inbreng van de belastingplichtige bij het onderzoek wordt betrokken voordat dit onderzoek wordt afgerond.

2. Jurisprudentie – Verdedigingsbeginsel

Hoge Raad geeft nader uitleg en overweegt:

3.2.5

Bij betwisting rust op de inspecteur de last feiten te bewijzen waaruit volgt dat hij bij zijn besluitvorming het Unierechtelijke verdedigingsbeginsel heeft gerespecteerd. In geval van geschil daarover ligt het daarom op de weg van de inspecteur te bewijzen dat en op welk moment hij de belastingplichtige de hiervoor in 3.2.1 bedoelde mededelingen heeft gedaan, nadat hij het voornemen heeft opgevat een bepaalde naheffingsaanslag in de omzetbelasting op te leggen.

2. Jurisprudentie – Verdedigingsbeginsel

Hoge Raad geeft nader uitleg en overweegt:

3.2.5

Bij betwisting rust op de inspecteur de last feiten te bewijzen waaruit volgt dat hij bij zijn besluitvorming het Unierechtelijke verdedigingsbeginsel heeft gerespecteerd. In geval van geschil daarover ligt het daarom op de weg van de inspecteur te bewijzen dat en op welk moment hij de belastingplichtige de hiervoor in 3.2.1 bedoelde mededelingen heeft gedaan, nadat hij het voornemen heeft opgevat een bepaalde naheffingsaanslag in de omzetbelasting op te leggen.

2. Jurisprudentie – Verdedigingsbeginsel

Hoge Raad geeft nader uitleg en overweegt:

3.2.6

Met zijn hiervoor in 2.8.2 weergegeven oordelen heeft het Hof hetgeen hiervoor in 3.2.1 en 3.2.5 is overwogen, miskend. Het Hof heeft aan zijn oordeel dat het Unierechtelijke verdedigingsbeginsel niet is geschonden, de aanname ten grondslag gelegd dat met de overlegging op 20 oktober 2014 van excel-bestanden waarin per jaar gespecificeerd de door de controlerend ambtenaren geconstateerde verschillen tussen de audit files en de aangiften voor de omzetbelasting waren vermeld, het belanghebbende duidelijk moet zijn geweest dat de naheffingsaanslagen in de omzetbelasting zonder meer zouden worden opgelegd, indien belanghebbende niet een sluitende verklaring voor die verschillen zou geven binnen de termijn die de controlerend ambtenaren hem daarvoor stelden. Voorts heeft het Hof zijn oordeel gebaseerd op het verslag van het gesprek van 20 oktober 2014 en het procesverbaal van het getuigenverhoor.

De aanname dat het de belanghebbende onder de gegeven omstandigheden duidelijk moet zijn geweest dat naheffing zou plaatsvinden, is echter niet voldoende voor de conclusie dat de belanghebbende expliciet, dat wil zeggen in niet mis te verstane bewoordingen, ervan op de hoogte is gesteld dat de inspecteur het voornemen heeft om bepaalde naheffingsaanslagen op te leggen. Dat wordt niet anders indien die aanname (mede) wordt gebaseerd op de overlegging van stukken, zoals in dit geval de excel-bestanden. De aanname van het Hof is dus onvoldoende om de slotsom te rechtvaardigen dat de Inspecteur belanghebbende expliciet ervan op de hoogte heeft gesteld dat hij op 20 oktober 2014 het voornemen had om de onderhavige naheffingsaanslagen op te leggen.

2. Jurisprudentie – Verdedigingsbeginsel

Uiteindelijk loopt het in deze zaak als nog niet goed af voor belastingplichtig gelet op de andere afloop toets.

Strategische overweging:

Wanneer bezig je het standpunt dat het verdedigingsbeginsel is geschonden?

2. Jurisprudentie – Informatiebeschikking

ECLI:NL:HR:2022:1439

Vragenbrieven. Hoe gaat u daarmee om?

Beantwoordt u alle vragen?

Voert u controle uit op hetgeen uw cliënt aanlevert?

2. Jurisprudentie – Informatiebeschikking

ECLI:NL:HR:2022:1439

Wanneer een informatiebeschikking?

“Indien met betrekking tot een op te leggen aanslag, navorderingsaanslag of naheffingsaanslag of een te nemen beschikking niet of niet volledig wordt voldaan aan de verplichtingen ingevolge artikel 41, 47, 47a, 49, 52, en, voor zover het verplichtingen van administratieplichtigen betreft ten behoeve van de heffing van de belasting waarvan de inhouding aan hen is opgedragen, aan de verplichtingen ingevolge artikel 53, eerste, tweede en derde lid, kan de inspecteur dit vaststellen bij voor bezwaar vatbare beschikking (informatiebeschikking). De inspecteur wijst in de informatiebeschikking op artikel 25, derde lid.”

2. Jurisprudentie – Informatiebeschikking

Welke verplichtingen worden bedoeld?

Artikel 41 AWR - Mondeling verstrekken van inlichtingen;

Artikel 47 AWR - Gegevens, inlichtingen, boeken en bescheiden;

Artikel 47a AWR - NL vennootschap met buitenlandse participant;

Artikel 52 AWR - Administratieplichtigen;

Artikel 53 AWR - Derdenonderzoeken.

2. Jurisprudentie – Informatiebeschikking

Vraag: Wat zijn de voordelen van de informatiebeschikking?

- Rechtsbescherming voor belastingplichtige → bezwaar en beroep;
- Inzage in dossier fiscus.

2. Jurisprudentie – Informatiebeschikking

Stel de fiscus heeft nieuwe vragen na uitgevaardigde informatiebeschikking?

ECLI:NL:HR:2022:1439:

Onderscheid tussen vragen (verschillen detecteren):

1. Wordt om dezelfde informatie gevraagd?
2. Op grond van welke bepaling wordt info gevraagd?

2. Jurisprudentie – Informatiebeschikking

Stel de fiscus heeft nieuwe vragen na uitgevaardigde informatiebeschikking?

ECLI:NL:HR:2022:1439:

*Ook bij het uitoefenen van de bevoegdheid om een volgende informatiebeschikking te geven, moet de inspecteur de **algemene beginselen van behoorlijk bestuur** in acht nemen. De enkele omstandigheid dat de inspecteur een informatiebeschikking heeft gegeven wegens het niet of niet volledig voldoen aan een of meer in artikel 52a, lid 1, AWR bedoelde verplichtingen, brengt niet mee dat het geven van een volgende informatiebeschikking wegens een **andere tekortkoming** in strijd komt met enig algemeen beginsel van behoorlijk bestuur. Dit is niet anders als de inspecteur de eerdere informatiebeschikking heeft vernietigd voorafgaand aan het geven van de volgende informatiebeschikking.*

2. Jurisprudentie – Informatiebeschikking

Stel de fiscus heeft nieuwe vragen na uitgevaardigde informatiebeschikking?

ECLI:NL:HR:2022:1439:

*Ook bij het uitoefenen van de bevoegdheid om een volgende informatiebeschikking te geven, moet de inspecteur de **algemene beginselen van behoorlijk bestuur** in acht nemen. De enkele omstandigheid dat de inspecteur een informatiebeschikking heeft gegeven wegens het niet of niet volledig voldoen aan een of meer in artikel 52a, lid 1, AWR bedoelde verplichtingen, brengt niet mee dat het geven van een volgende informatiebeschikking wegens een **andere tekortkoming** in strijd komt met enig algemeen beginsel van behoorlijk bestuur. Dit is niet anders als de inspecteur de eerdere informatiebeschikking heeft vernietigd voorafgaand aan het geven van de volgende informatiebeschikking.*

Dit is tevens van belang voor de omkering en verzwaring van de bewijslast. Zie arrest hierna.

2. Jurisprudentie – Omkering en verzwaring bewijslast

ECLI:NL:HR:2022:1150

4.2.2

Artikel 27e, lid 1, AWR, in samenhang gelezen met artikel 27h, lid 2, van die wet, schrijft dwingend de omkering en verzwaring van de bewijslast voor, onder meer indien sprake is van een onherroepelijk geworden informatiebeschikking als bedoeld in artikel 52a, lid 1, AWR. Deze bewijsregel brengt mee dat de belastingrechter in feitelijke instantie is gehouden om de bewijslast op grond van die bepaling om te keren en te verzwaren, ongeacht het standpunt van procespartijen daarover, indien de vaststaande feiten daartoe aanleiding geven.³ Dat geldt dus ook indien procespartijen het erover eens zijn dat de bewijslast niet is omgekeerd en verzwaard.

In het geval dat procespartijen het er daarentegen over eens zijn dat de bewijslast moet worden omgekeerd en verzwaard, maar dat gezamenlijke standpunt van procespartijen onjuist is omdat het, gelet op de tussen partijen vaststaande feiten, blijkt geeft van een onjuiste rechtsopvatting, is de belastingrechter verplicht om de normale regels van bewijsrecht toe te passen. Dit strookt met de strekking van deze bewijsregel, die een zware processuele sanctie vormt voor degene die heeft verzuimd de informatie waarom de inspecteur op de voet van artikel 47 AWR heeft gevraagd te verstrekken, als gevolg waarvan de inspecteur jegens hem een informatiebeschikking als bedoeld in artikel 52a, AWR heeft gegeven.⁴

4.2.3

Wat betreft de omkering en verzwaring van de bewijslast naar aanleiding van een onherroepelijke informatiebeschikking geldt het volgende. Indien de informatiebeschikking betrekking heeft op gegevens die door de inspecteur zijn gevraagd voor een periode die afwijkt van de periode waarop de desbetreffende belastingaanslag ziet, kan een tekortkoming in het verstrekken van de gevraagde gegevens niet leiden tot de omkering en verzwaring van de bewijslast voor zover die belastingaanslag een periode betreft waarop de in die informatiebeschikking bedoelde gegevens geen betrekking hebben.

2. Jurisprudentie – Omkering en verzwaring bewijslast

ECLI:NL:HR:2022:1150

Omkering en verzwaring van de bewijslast is eerste stap;

Daarna volgt stap 2: redelijke schatting.

2. Jurisprudentie – Horen van getuigen

ECLI:NL:HR:2022:1449, zie noot: NTFR 2022/3507

Belanghebbende heeft een bewijsaanbod gedaan een getuige te horen.

Indien een dergelijk bewijsaanbod is gedaan, kan de rechter in beginsel volstaan met de mededeling dat hij gelegenheid biedt tot uitvoering van dat aanbod, bijvoorbeeld door de belanghebbende in de uitnodigingsbrief voor het onderzoek ter zitting te wijzen op de mogelijkheid getuigen mee te brengen of op te roepen.² Uit de gedingstukken blijkt dat belanghebbende een aan – kort gezegd – de coronamaatregelen aangepaste uitnodigingsbrief is verzonden die niet een zodanige mededeling bevat. Onder die omstandigheid diende het Hof een afzonderlijke beslissing op het bewijsaanbod te geven.³ Die beslissing heeft het Hof niet gegeven. Daarover klaagt het tweede middel terecht.

2. Jurisprudentie – Horen van getuigen

TIP in het kader van horen van getuigen:

Laat meerdere keren weten dat u een getuige wenst te horen. Betreft het een getuige á decharge, neem deze dan zelf mee naar zitting. Vooraf aankondigen.

Bent uzelf de getuige? Wat dan?

2. Jurisprudentie – Informatieplicht artikel 47 AWR

De zaak: De Legé vs. The Netherlands

In 2015 al besliste de Hoge Raad dat de door De Legé in een kort geding afgedwongen bankinformatie uit Luxemburg, door de Belastingdienst wel gebruikt mocht worden voor de onderbouwing van de boete. Volgens de Hoge Raad was er geen sprake van schending van het verbod op zelf-incriminatie (nemo tenetur) omdat de betreffende bankstukken al bestonden. Er was sprake van zogeheten wilsonafhankelijk materiaal.

2. Jurisprudentie – Informatieplicht artikel 47 AWR

De zaak: De Legé vs. The Netherlands

In een uitvoerig arrest zet het EHRM uiteen wat het in dit soort zaken onder wilsonafhankelijk en wilsafhankelijk materiaal verstaat. Mits onder dwang afgegeven door de verdachte belastingplichtige, mag wilsafhankelijk materiaal alleen gebruikt worden voor het opleggen van aanslagen maar niet voor zogeheten punitieve doeleinden. Slechts als de autoriteiten specifiek het oog hebben op bepaalde stukken en ook vaststaat dat die stukken al bestaan, is er sprake van wilsonafhankelijk materiaal. Het EHRM spreekt in dit verband van *‘specific pre-existing documents’*.

2. Jurisprudentie – Informatieplicht artikel 47 AWR

De zaak: De Legé vs. The Netherlands

Dwingt de fiscus echter tot het afgeven van documenten waarvan men (sterk) vermoedt dat deze bestaan maar waarvan dat niet vaststaat, spreekt het EHRM over zogeheten ‘fishing expeditions’. Deze informatie vindt het EHRM wel wilsafhankelijk en stelt het gelijk met verklaringen. Indien uit die stukken (aanvullende) strafbare feiten blijken, mogen deze niet door de autoriteiten gebruikt worden voor een eventuele strafvervolgning. Dat zou volgens het EHRM anders neer komen op een verboden zelfincriminatie.

2. Jurisprudentie – Boetes

‘Annemelijk maken’

‘zich ervan bewust moeten zijn’

‘Hadden moeten weten dat voldoening op aangifte onjuist was’

2. Jurisprudentie – Boetes

ECLI:NL:HR:2022:124

‘De omstandigheid dat de belastingplichtige had moeten weten dat zijn voldoening op aangifte onjuist was, brengt immers niet mee dat hem de voor opzet vereiste bewustheid met betrekking tot die onjuistheid kan worden verweten.² Verder kunnen de omstandigheden dat belanghebbende geen openheid van zaken heeft gegeven en dat hij het laakbare van zijn gedragingen niet heeft ingezien, niet bijdragen aan het oordeel dat hij bewust fouten heeft gemaakt.’

2. Jurisprudentie – Boetes

ECLI:NL:HR:2022:526

- Uitgangspunt is artikel 6 EVRM;
- Verzwaarde bewijslast voor de inspecteur;
- Overtuigend een vergrijp aantonen (dus geen aannemelijk maken, bewust had moeten zijn, etc. etc.);
- Bij twijfel, voordeel voor de belastingplichtige.

2. Jurisprudentie – Boetes

ECLI:NL:HR:2022:526 → gaat over opzet!

Hoe zit het met boetes wegens grove schuld?

ECLI:NL:HR:2023:26:

‘Indien na verwijzing komt vast te staan dat belanghebbende aan de toenmalige gemachtigde niet de hiervoor in 3.8.1 bedoelde benodigde informatie voor het opstellen van de aangifte IB/PVV 2010 heeft verstrekt, verdient voorts het volgende opmerking. De waarborgen die belanghebbende kan ontlennen aan artikel 6, lid 2, van het EVRM brengen mee dat de aanwezigheid van een bestanddeel van een beboetbaar feit, zoals in dit geval grove schuld, alleen kan worden aangenomen als de daarvoor vereiste feiten en omstandigheden overtuigend zijn aangetoond.’

2. Jurisprudentie – Boetes

ECLI:NL:HR:2022:1116

Geldt een beroep tegen de aanslag, ook als beroep tegen de boete?

2.3.2

Aangezien uit het beroepschrift in cassatie niet het tegendeel blijkt, moet het cassatieberoep op grond van artikel 24a, lid 2, AWR, in samenhang gelezen met artikel 28, lid 6, AWR, geacht worden mede te zijn gericht tegen de beslissing van het Hof om de boete te verminderen.

2. Jurisprudentie – Pleitbaar standpunt

Credit Suisse:

HR 21 april 2017, ECLI:HR:2017:638:

3.4.5. Indien een onjuiste belastingaangifte wordt gedaan, kan ter zake daarvan geen vergrijpboete als bedoeld in de artikelen 67d en 67e AWR worden opgelegd indien aan die aangifte een standpunt ten grondslag ligt dat gebaseerd kan worden op een pleitbare uitleg van het (fiscale) recht, in die zin dat de belastingplichtige ten tijde van het doen van die aangifte – naar objectieve maatstaven gemeten – redelijkerwijs kon en mocht menen dat deze uitleg en daarmee de door hem gedane aangifte juist was.

In een dergelijk geval kan niet worden gezegd dat het aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige te wijten is dat die aangifte onjuist is dan wel dat daardoor te weinig belasting is geheven, ook al wordt het aan die aangifte ten grondslag liggende standpunt later door de rechter onjuist bevonden. Omdat de pleitbaarheid van dat standpunt naar objectieve maatstaven moet worden beoordeeld, en mede gelet op hetgeen hiervoor in 3.4.4 is vooropgesteld, is in dit verband niet van belang of de belastingplichtige bij het doen van de aangifte de pleitbare maar later onjuist bevonden uitleg voor ogen heeft gestaan.

2. Jurisprudentie – Pleitbaar standpunt

Voorbeelden pleitbaar standpunt:

- standpunt is pleitbaar als, objectief beschouwd, goede argumenten voor dat standpunt zijn aan te voeren (BNB 1998/201 en 1999/308)
- steun in wetsgeschiedenis, doctrine of (lagere) rechtspraak (BNB 1992/275) kan standpunt pleitbaar maken
- steun in (lagere) rechtspraak (BNB 1992/275 en 2013/63) maakt standpunt over rechtsvraag pleitbaar
- als het gerechtshof anders over de zaak oordeelt dan de rechtbank doordat het de feiten anders vaststelt of het bewijs anders waardeert, leidt het voor belanghebbende gunstige oordeel van rechtbank niet tot de conclusie dat zijn standpunt pleitbaar is (BNB 2012/25)
- of standpunt pleitbaar is, is in beginsel een rechtsvraag
- beantwoording daarvan soms afhankelijk van de feiten (BNB 1998/201 inzake BPM van auto met Duits kenteken: goede argumenten voor standpunt dat woonplaats belanghebbende Duitsland is?); maar enkel de feiten kunnen geen pleitbaar standpunt opleveren (waardering certificaten, HR 29 mei 2020).

2. Jurisprudentie – Pleitbaar standpunt

Is nog sprake van een pleitbaar standpunt:

- Indien een beetje wordt afgeweken van jurisprudentie van de Hoge Raad?
- Indien er maar één mening is in de literatuur?
- Indien de fiscus op voorhand mededeelt hoe de aangifte ingediend zou moeten worden?

Invulling vage norm: standpunt gauw pleitbaar: let op standpunt moet wel in perspectief van bepaling passen.

2. Jurisprudentie – Pleitbaar standpunt

Paragraaf 4, lid 2 Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst (BBBB):

“van een pleitbaar standpunt is sprake als een door belanghebbende ingenomen standpunt, gelet op de stand van de jurisprudentie en de heersende leer, in die mate juridisch pleitbaar of verdedigbaar is dat belanghebbende redelijkerwijs kan menen juist te handelen. Is er sprake van een pleitbaar standpunt, dan kan de belanghebbende er geen verwijt van worden gemaakt dat er aanvankelijk geen of te weinig belasting is geheven. Een pleitbaar standpunt sluit het opleggen van zowel een verzuimboete als een vergrijpboete uit.”

2. Jurisprudentie – Pleitbaar standpunt

HR 29-05-2020, ECLI:NL:HR:2020:970, BNB 2020/108

- 3.1.5 Van een pleitbaar standpunt als hiervoor in 3.1.4 bedoeld kan uitsluitend worden gesproken indien het een standpunt over de interpretatie van het (fiscale) recht betreft, dus om een – geheel of gedeeltelijk – **rechtskundig standpunt**. Daaronder is **mede te begrijpen de rechtskundige duiding van de feiten**. Als de belastingplichtige **door de rechtbank** (geheel of gedeeltelijk) op rechtskundige gronden in het **gelijk** is gesteld, zal daarom in volgende instantie het **ervoor moeten worden** gehouden dat hij een pleitbaar standpunt innam.
- 3.1.6 Als het Hof met zijn hiervoor in 2.2.2 weergegeven oordelen heeft beoogd tot uitdrukking te brengen dat belanghebbende bij het doen van zijn aangifte voor de IB/PVV voor het jaar 2006 een pleitbaar standpunt heeft ingenomen omdat de Rechtbank oordeelde dat de Inspecteur een waardestijging van de (certificaten van) aandelen in de dochtervennootschap niet aannemelijk heeft gemaakt, geeft dat oordeel blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Het oordeel van de Rechtbank is immers niet van rechtskundige aard aangezien daaraan **uitsluitend ten grondslag liggen feitelijke vaststellingen over de waarde en de waardestijging** van de (certificaten van) aandelen **alsmede een waardering van de beschikbare bewijsmiddelen** in dat verband.
- Als het Hof heeft bedoeld te oordelen dat vanwege het zojuist vermelde oordeel van de Rechtbank niet kan worden gezegd dat belanghebbende wist of zich ervan bewust moest zijn dat een aanzienlijk bedrag aan belasting niet zou worden geheven, is dat oordeel onvoldoende gemotiveerd. **Het oordeel van de Rechtbank dat de waarde van de certificaten van aandelen in de dochtervennootschap niet was gestegen, hield in hoger beroep immers geen stand**. Mede in het licht van de door de Inspecteur in hoger beroep aangevoerde feiten en omstandigheden, waaronder het hiervoor in 2.1.1 vermelde gegeven dat belanghebbende zelf deel uitmaakte van het team dat heeft onderzocht of het wenselijk was om de aandelen in de NV te verwerven, behoefde nadere motivering het oordeel van het Hof over de wetenschap of bewustheid van belanghebbende met betrekking tot de waarde van de (certificaten van) aandelen per 14 november 2006.

Feitelijk oordeel: net als in BNB 2012/25 kan met betrekking tot een louter feitelijke kwestie geen pleitbaar standpunt worden ingenomen.

2. Jurisprudentie – Boete / uitnodigen, herinnering en aanmanen

ECLI:NL:HR:2022:1341

2.1

Op grond van artikel 67d, lid 1, AWR kan de inspecteur – voor zover hier van belang – een boete opleggen indien het aan opzet van de belastingplichtige is te wijten dat de aangifte niet is gedaan met betrekking tot een belasting die bij wege van aanslag wordt geheven.

2.2

Van het niet doen van de aangifte zoals bedoeld in deze bepaling kan alleen worden gesproken als de betrokkene (i) is uitgenodigd tot het doen van aangifte, (ii) de daarbij gestelde termijn ongebruikt heeft laten verstrijken, en (iii) tevens geen gebruik heeft gemaakt van de hem op de voet van artikel 9, lid 3, AWR geboden gelegenheid om aangifte te doen binnen een door de inspecteur bij aanmaning gestelde termijn. Indien de inspecteur de betrokkene niet eerst op de voorgeschreven wijze heeft aangemaand, kan hij daarom niet een vergrijpboete op grond van artikel 67d, lid 1, AWR opleggen wegens het opzettelijk niet doen van aangifte. Dat is ook niet mogelijk indien de betrokkene bekend was met zijn verplichting om aangifte te doen en hij de aangifte opzettelijk niet heeft gedaan binnen de termijn die was gesteld in de uitnodiging tot het doen van aangifte. Dit strookt met de regeling over verzuimboeten in artikel 67a, lid 1, AWR en de uitleg die de Hoge Raad heeft gegeven aan het niet doen van de vereiste aangifte zoals bedoeld in artikel 27e, lid 1, AWR.³ Het middel gaat uit van een andere opvatting en faalt daarom.

3. Bezwaar en beroep

3. Bezwaar en beroep

- Hoofdstuk 6 Awb
 - Hoofdstuk 7 Awb
 - Hoofdstuk 8 Awb
-
- Maar let op de AWR is lex specialis.

3. Bezwaar en beroep

- Wie kan er een rechtsmiddel aanwenden?
- Belanghebbende zelf;
- Gemachtigde (let op volmacht).
- Artikel 26a AWR.

3. Bezwaar en beroep

- Bezwaarschrift → zie artikel 6:4 AWB e.v.
- Hoe moet een pro forma bezwaarschrift worden geïd?

3. Bezwaar en beroep

- Wat zijn de gronden van het bezwaar of beroep?
- Stel de fiscus legt rauwelijs een aanslag op, hoe komt u dan tot de gronden van uw bezwaar?
- Hoge Raad 29 september 1999, nr. 34.821, NTFR 2002/823 en Hoge Raad 8 maart 2002, nr. 34.993, NTFR 2002/387.
- *‘Niet eens met de hoogte van de aanslag’*

3. Bezwaar en beroep

- Wat zijn in bezwaar uw rechten?
- Inzagerecht;
- Hoorzitting.

3. Bezwaar en beroep

- Stel de fiscus weigert te beslissen?
- Dus de inspecteur doet geen uitspraak op bezwaar.
- Dwangsomregeling kan uitkomst bieden → artikel 4:17 Awb.

3. Bezwaar en beroep

Hoe werkt de dwangsom regeling?

- Artikel 4:17 Awb.
- Ingebrekestelling;
- Twee weken termijn;
- Na twee weken gaat de dwangsom lopen.

- Interne verantwoording.

3. Bezwaar en beroep

Wat zijn de vereisten aan een ingebrekestelling?

- Benoemen waar het over gaat (welke aanslag);
 - Benoemen dat de beslistermijn is overschreden;
 - Verzoeken om uitspraak op bewaar te doen.
-
- Die mag per e-mail → zie HR, ECLI:NL:HR:2022:1835.

3. Bezwaar en beroep

- Stel de fiscus weigert dan nog steeds te beslissen?
- Beroep wegens niet tijdig beslissen;
- Let op hogere dwangsom, dan in geval van ingebrekestelling;
- Stel de fiscus doet daarna toch uitspraak op bezwaar?
(artikel 6:20, lid 3 Awb).

3. Bezwaar en beroep

- Uitspraak op bezwaar valt op de mat, en nu?
- Beroep bij de rechtbank.

3. Bezwaar en beroep

Belangrijk in beroep?

- Volledig dossier → artikel 8:42 Awb;
- Geheimhouding → artikel 8:29 Awb.

3. Bezwaar en beroep

Artikel 8:42 Awb:

‘1 Binnen vier weken na de dag van verzending van de gronden van het beroepschrift aan het bestuursorgaan zendt dit de op de zaak betrekking hebbende stukken aan de bestuursrechter en kan het een verweerschrift indienen. Indien de bestuursrechter om een verweerschrift heeft verzocht, dient het bestuursorgaan binnen vier weken een verweerschrift in.

2 De bestuursrechter kan de in het eerste lid bedoelde termijnen verlengen.’

Dit levert nagenoeg altijd discussie op!

3. Bezwaar en beroep

Artikel 8:29 Awb:

‘1 Partijen die verplicht zijn inlichtingen te geven dan wel stukken over te leggen, kunnen, indien daarvoor gewichtige redenen zijn, het geven van inlichtingen dan wel het overleggen van stukken weigeren of de bestuursrechter mededelen dat uitsluitend hij kennis zal mogen nemen van de inlichtingen onderscheidenlijk de stukken.

(...)

5 Indien de bestuursrechter heeft beslist dat de beperking van de kennisneming gerechtvaardigd is, kan hij slechts met toestemming van de andere partijen mede op de grondslag van die inlichtingen onderscheidenlijk die stukken uitspraak doen. Indien de toestemming wordt geweigerd, wordt de zaak verwezen naar een andere kamer.’

3. Bezwaar en beroep

Voorlopige voorziening → artikel 8:88 Awb;

Vereisten:

1. Connexiteit;
2. Spoedeisend belang;
3. Er moet een belang mee gediend zijn.

ADVOCATEN

FRAUDE FISCALITEIT INSOLVENTIE

Dank voor uw aandacht!

Nijmegen | Keizer Karelplein 32n | 085 - 006 22 22

Amsterdam | Sumatrakade 615 | 085 - 006 22 22

www.ft-advocaten.nl | info@ft-advocaten.nl